

[Sigsgaard.]

der af mennesker været fri for at leve under uværdige og sundhedsfarlige forhold. Havde vi ikke haft privatkapitalismen, hvor pengene søger derhen, hvor profitten er størst, så havde vi selvfølgelig også i et samfund så rigt som det danske haft boliger nok. Det er dybt deprimerende, at milliarder af kroner smides ud f. eks. til nytteløse reklamer, mens mennesker står uden tag over hovedet.

Nu får vi jo nok ikke afskaffet systemet i denne omgang, men selv repræsentanterne for det bør nok, også i deres egen interesse, gå med til at klippe kløerne på det noget. Bl. a. skal man spekulere på at effektivisere boligtilsynet. Masser af gamle lejligheder er i dag yderst dårligt vedligeholdt, og lejerne tør tit ikke klage over det af angst for at falde i unåde hos ejerne, som de jo er dybt afhængige af. Hvis boligtilsynet ikke kan overkomme et sådant mere intensivt tilsynsarbejde, kunne det måske overvejes at lade lejevurderingsrådene komme ind i billedet og lade dem koncentrere tilsynet om de ejendomme, der ved lejevurderingen var i dårligst stand. Hvis så blot ét af medlemmerne fandt, at en sådan ejendom burde saneres, skulle sagen tages op af saneringsinstanserne.

Hvad angår vanskelighederne ved at skaffe erstatningslejligheder, ville det jo hjælpe noget, hvis der blev offentlig anvisningsret, altså uden pligt til at følge private indstillinger, til alle lejligheder, fælles for hele byområder, f. eks. ét anvisningsorgan fælles for hele hovedstadsområdet. Det er jo slemt nok, at private har ret til at profitere af deres medmenneskers boligbehov, men at de skal have ret til at bestemme, hvilke mennesker der skal have deres boligbehov tilfredsstillet, synes jeg er lige groft nok, og det går jo ud over de socialt svageste. Jeg vil bede boligministeren komme ind på de tanker om boliganvisningen, som han ifølge pressen har luftet lidt i den sidste tid.

Saneringslovforslaget har mange mangler, selv om det er godt i forhold til 1959-loven, men dets målsætning er for snæver. Der tænkes stadig for meget på den enkelte bolig, den enkelte ejendom, og alt for lidt på hele områdets kvalitet. Byfornyelses- eller saneringsloven og loven om boligtilsyn burde i princippet omfattes af byplanloven

og loven om boligbyggeri og ikke optræde som særlove.

Ministeren siger i fremsættelsen, at saneringsproblemet skyldes uhensigtsmæssig byplanlægning og dårlig bebyggelse, og at det fundamentale i saneringen må være det menneskelige hensyn. På den baggrund kunne man godt have forventet, at de byplan- og bebyggelsesmæssige krav til genopbygningsplanerne havde været lidt stærkere præciseret, end det er sket i § 7, i § 14 og i kap. V. Det offentlige sætter mange penge i saneringen eller skulle gerne komme til det, og derfor skal man gøre meget for at sikre kvalitet i genopbygningsplanerne. Der skal tænkes meget på friarealer, forsyning med fællesanlæg, trafikdifferentiering og parkeringsmuligheder. Selv om man går fra de uhyrlige udnyttelsesgrader, der kendes i dag, på 2 helt op til 3, ned til f. eks. 1,5, så kan miljøkravene ikke opfyldes. Principielt må der sigtes efter, at saneringerne opfylder landsbyggekrav.

Også når det gælder saneringskriterierne, er lovforslaget lidt for snævert. Det er jo ikke kun fugt på væggene, der gør en bolig saneringsmoden; det bør også, et dårligt og trist miljø med megen trafikstøj, ringe legeomuligheder kunne være med til at gøre, ikke mindst af hensyn til de ældre og børnene, som ministeren taler varmt om i fremsættelsen.

I samme forbindelse vil jeg sige, at jeg tvivler på, at sammensætningen af boligkommission og tilsynsråd og saneringsnævn er hensigtsmæssig. Boligkommissionerne savner helt byplanmæssig sagkundskab, og i saneringsnævnet burde de stå stærkere, med stemmeret som de øvrige medlemmer. Og man savner, som fru Else-Merete Ross var inde på det, fuldstændig folk som sociologer, psykologer, socialrådgivere.

Jeg har bemærkninger at gøre om nogle enkeltforhold: pengene er jo altid vigtige i lovgivningen, og jeg tvivler desværre noget på, at der vil komme penge nok i saneringsloven, når man betænker den tilbageholdenhed med statsudgifterne, som regeringen planlægger, og som folketetinget skal diskutere i morgen. Mere fart på saneringen vil betyde flere penge og mere arbejdskraft til boligsektoren som helhed, og det kan jo komme til at gå ud over andre sektorer, og da må man spørge ministeren, om regerin-